

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 1999 – Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΜΑΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παρακάτω κείμενο:

Respondit ille se esse Orcum. Tum terror Cassium concussit et e somno eum excitavit. Cassius servos inclamavit et de homine eos interrogavit. Illi neminem viderant. Cassius iterum se somno dedit eandemque speciem somniavit. Paucis post diebus res ipsa fidem somnii confirmavit. Nam Octavianus supplicio capitis eum adfecit.

Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiorum usus res turpis et iners habetur. Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt, quod ea re, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

Σημείωση: Ως υποκείμενο στα ρήματα *desiliunt*, *proeliantur*, *(non) sinunt*, *arbitrantur* εννοείται η λέξη **Germani**.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.α. *homine, fidem, somnii, capitis, bellum, usus*:

Να γράψετε την κλητική των παραπάνω λέξεων στον αριθμό που βρίσκονται.

Μονάδες 6

β. *paucis diebus* (μον. 1,5), *eandem speciem* (μον. 1,5), *equestribus proeliis* (μον. 2), *res turpis* (μον. 1,5):

Να γράψετε τη γενική των παραπάνω συνεκφορών στον αριθμό που βρίσκονται.

Μονάδες 6,5

2.α. *dedit, gerit, adfecit, viderant*: Να γράψετε το πρώτο και το δεύτερο πρόσωπο του ενικού αριθμού της οριστικής του ενεστώτα στη φωνή που βρίσκονται τα παραπάνω ρήματα.

Μονάδες 8

β. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της στήλης Α' και δίπλα το γράμμα της στήλης Β' που αντιστοιχεί στον καθένα από αυτούς. Δύο στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν.

- | Α | Β |
|----------------------------|---|
| 1. <i>excitavit</i> | α. Τρίτο πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παθητικού ενεστώτα. |
| 2. <i>habetur</i> | β. Απαρέμφατο παθητικού ενεστώτα. |
| 3. <i>importari</i> | γ. Τρίτο ενικό πρόσωπο |

- οριστικής παρακειμένου
ενεργητικής φωνής.
δ. Τρίτο πληθυντικό πρόσωπο
οριστικής ενεστώτα
ενεργητικής φωνής.
ε. Τρίτο ενικό πρόσωπο
οριστικής παθητικού
ενεστώτα.

Μονάδες 4,5

3. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω άσκηση συμπληρώνοντας τα κενά, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως η συντακτική λειτουργία των εξής λέξεων του κειμένου:

eos:	είναι	στο
illi:	είναι	στο
somno (στίχος 4ος):	είναι	στο
equestribus:	είναι	στο
ephippiorum:	είναι	στο

Μονάδες 12,5

4. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους όρους των παρακάτω προτάσεων του κειμένου:

Respondit ille se esse Orcum.
Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt.

Μονάδες 12,5

- 5.α. Πού οφείλονται οι ομοιότητες της λατινικής με την ελληνική γλώσσα;

Μονάδες 6

- β. Να ξαναγράψετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις συμπληρώνοντας τα κενά:

"Γενέθλιος" χρονολογία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας θεωρείται το έτος
Οι εποχές της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, με βάση ιστορικά κριτήρια, είναι η η και η

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Β. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εκείνος απάντησε ότι ήταν ο Πλούτωνας . Τότε τρόμος συντάραξε τον Κάσσιο και τον ξύπνησε . Ο Κάσσιος φώναξε τους υπηρέτες και τους ρώτησε για τον άνθρωπο . Εκείνοι δεν είχαν δει κανένα . Ο Κάσσιος για δεύτερη φορά παραδόθηκε στον ύπνο και ονειρεύτηκε το ίδιο θέαμα . Λίγες μέρες αργότερα η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαίωσε την αξιοπιστία του ονείρου . Ο Οκταβιανός δηλαδή του επέβαλε τη θανατική ποινή .

Όταν η πολιτεία κάνει πόλεμο, εκλέγονται άρχοντες με εξουσία ζωής και θανάτου . Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν από τα άλογα και μάχονται πεζοί : η χρήση σέλας θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό . Δεν επιτρέπουν στους έμπορους να εισάγουν κρασί σ'αυτούς, γιατί απ'αυτό το πράγμα όπως πιστεύουν οι άνθρωποι γίνονται μαλθακοί και εκθηλύνονται .

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1 α. κλητική ενικού : *homo, fides, somnium, caput, bellum, usus* .

β. γενική : *paucorum dierum, eiusdem speciei, equestrium praediorum, rei turpis* .

2 α. do gero adficio video
das geris adficio vides

β. 1γ, 2ε, 3β .

3 eos: είναι αντικείμενο του ρήματος *interrogavit* .

illi : είναι υποκείμενο του ρήματος *viderant* .

somno : είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα *dedit* .

equestribus : είναι επιθετικός προσδιορισμός στο *proeliis* .

ephipiorum : είναι γενική αντικειμενική στο *usus* .

4 *respondit* : ρήμα

ille : υποκείμενο

esse : αντικείμενο, ειδικό απαρέμφατο

se : υποκείμενο του απαρεμφάτου *esse* (λατινισμός, άμεση αυτοπάθεια)

Orcum : κατηγορούμενο στο υποκείμενο του απαρεμφάτου

Non sinunt : ρήμα

Germani : υποκείμενο ρήματος (εννοείται)

importari : αντικείμενο ρήματος, τελικό απαρέμφατο .

vinum : υποκείμενο του απαρεμφάτου .

amercatoribus : εμπρόθετος του ποιητικού αιτίου .

ad se : εμπρόθετος κατεύθυνσης .

5 α . Απο τη σελίδα 9 του σχολικού βιβλίου "Οι ομοιότητες ... από τους Ρωμαίους ."

β . "Γενέθλιος" χρονολογία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας θεωρείται το **240 π.χ.** .

Οι εποχές της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, με βάση τα ιστορικά κριτήρια , είναι η **δημοκρατική**, η **αυγουστέια**, και η **αυτοκρατορική (πρώιμη, μέση, ύστερη)** .

Επιμέλεια : Βέργαδου Βίκυ